

РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

2021-2022 н.р.

Лектор:

Доктор
економічних наук
професор

Нечипорук

**Людмила
Володимирівна**

Тема 4. Особливості побудови ринку фінансових послуг в Україні

ПЛАН

- 1. ІНСТИТУЦІЙНА СТРУКТУРА РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ.**
- 2. СЕГМЕНТАРНА СТРУКТУРА РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ .**

1. Інституційна структура ринку фінансових послуг

Інституційна фінансова інфраструктура – це сукупність фінансових інституцій, які функціонують на фінансовому ринку та ринку фінансових послуг, виконуючи функції щодо мобілізації, переміщення та інвестування ресурсів.

У складі інституційної фінансової інфраструктури можна виділити три сегменти:

- Страховий ринок
- Кредитний ринок
- Ринок цінних паперів (фондовий)

Усі вони об'єднані спільним полем діяльності і складають фінансовий сектор економіки.

РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

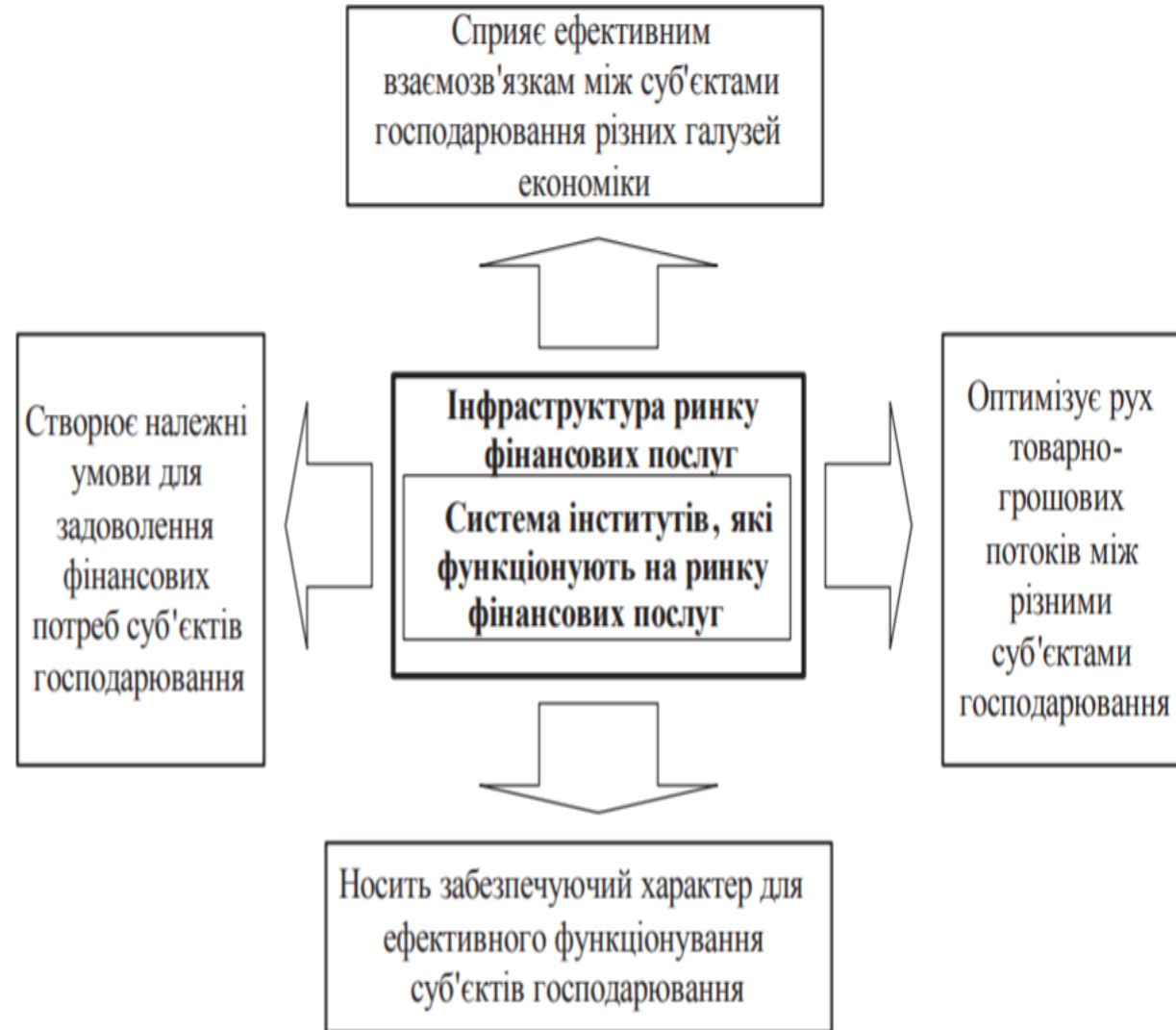
Надання фінансових послуг

Правове поле ринку фінансових послуг

Найпоширенішими *функціями суб'єктів* ринку фінансових послуг є:

- ❖ придбання на ринку одних фінансових активів і перетворення їх на інші, які задовольняють певним вимогам (трансформація активів);
- ❖ торгівля фінансовими активами за власний рахунок і від імені клієнтів;
- ❖ допомога у створенні і розміщенні на ринку нових фінансових активів;
- ❖ консультації учасникам ринку щодо інвестування коштів;
- ❖ управління активами інших учасників ринку та інші. Важливим завданням подальшого розвитку ринку фінансових послуг є розширення доступу суб'єктів господарювання та населення до фінансових послуг, а також залучення нових клієнтів до послуг ринку.

Ринок фінансових послуг

Банків

*Небанківських
кредитних установ*

*Небанківських
фінансових установ*

- Лізингові компанії;
- факторингові компанії;
- кредитні спілки;
- ломбарди

- Страхові компанії;
- інститути спільного інвестування;
- установи накопичувального пенсійного забезпечення;
- компанії з довірчого управління;
- компанії з управління майном при фінансуванні будівництва житла;
- торговці цінними паперами;
- інші

Інститути спільного інвестування

- ▶ виступають фінансовими посередниками на ринку цінних паперів, мобілізуючи кошти розрізнених інвесторів та вкладаючи їх в інвестиції.
- ▶ В Україні можуть створюватися у формі
 - **пайових** (відкритих, інтервальних, закритих диверсифікованих і недиверсифікованих, венчурних) та
 - **корпоративних** (закритих недиверсифікованих і венчурних) інвестиційних фондів.

Пайовий інвестиційний фонд формується шляхом випуску інвестиційних сертифікатів і являє собою кошти, що належать інвесторам на правах спільної власності. Він створюється компанією з управління активами і не є юридичною особою.

Корпоративний інвестиційний фонд, навпаки, є юридичною особою у формі відкритого акціонерного товариства. Він формується на основі

Типи інвестиційних фондів:

- ▶ **Відкриті** - у будь-який час на вимогу інвестора мають здійснювати викуп цінних паперів, емітованих ними чи компанією з управління активами.
- ▶ **Інтервальні** - зобов'язані проводити викуп емітованих цінних паперів протягом обумовленого у проспекті емісії строку, але не рідше одного разу на рік.
- ▶ **Закриті** - не приймають на себе зобов'язання щодо викупу емітованих цінних паперів до моменту їх ліквідації чи закриття.

З цінних паперів інвестиційних фондів відкритого та інтервального типу дивіденди не нараховуються.

2. Сегментарна структура ринку фінансових послуг

У складі інституційної фінансової інфраструктури можна виділити три

сегменти:

- Страховий ринок
- Кредитний ринок
- Ринок цінних паперів (фондовий)

Усі вони об'єднані спільним полем діяльності і складають

фінансовий сектор економіки.

Етапи реалізації Комплексної програми реформ

Ринок фінансових послуг

Послуги на кредитному ринку:

- кредитні послуги;
- лізинг;
- факторинг;
- іпотечне кредитування;
- кредитно-гарантійні послуги;
- ломбардні послуги

Послуги на ринку грошей:

- послуги за операціями з векселями;
- послуги з факторингових розрахунків;
- послуги із залучення грошових коштів;
- платіжні послуги

Послуги на ринку цінних паперів:

- послуги з купівлі-продажу цінних паперів;
- послуги з обслуговування обігу цінних паперів;
- послуги з управління портфелем цінних паперів;
- депозитарні послуги;
- реєстраційні послуги;
- послуги зі зберігання цінних папе-

Послуги на валютному ринку:

- обмін валют;
- страхування валютних ризиків;
- валютні розрахунки;
- послуги з банківськими металами

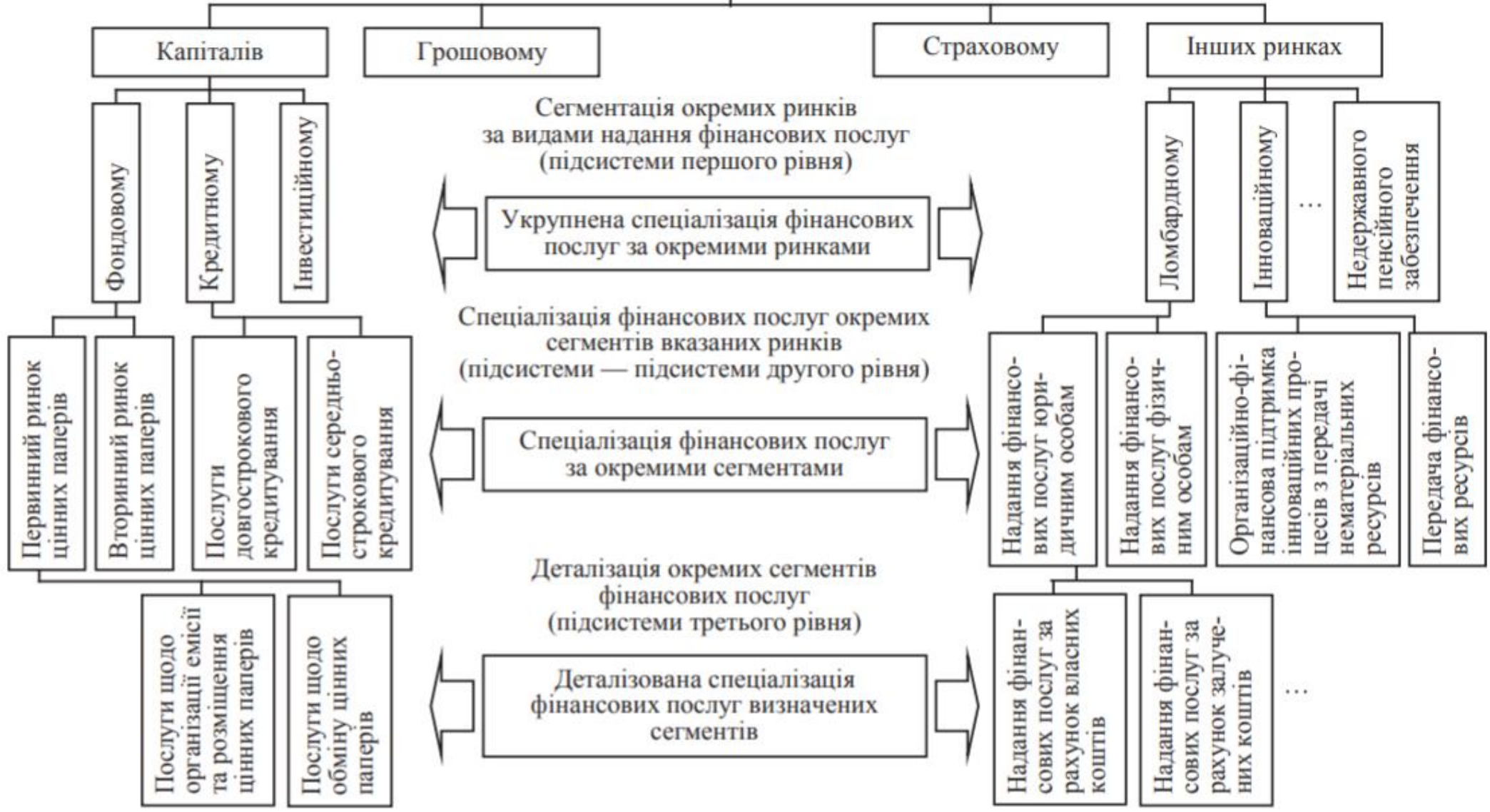
Послуги на страховому ринку:

- послуги зі страхування життя;
- послуги зі страхування відповідальності;
- послуги зі страхування майна

Система ринку фінансових послуг

Фінансові послуги на окремих ринках

КОМПОНЕНТИ

Основні принципи перехідного/адаптаційного періоду

1

"М'ЯКИЙ" ПЕРЕХІД

- Безболісний та непомітний перехідний період для НФУ
- Забезпечення безперервності процесів функціонування НФУ
- Забезпечення адаптаційного періоду для учасників НФУ

5

ВІДКРИТІСТЬ, ПРОЗОРИСТЬ, ЕФЕКТИВНІСТЬ КОМУНІКАЦІЙ

- Співпраця та комунікація з представниками НФУ
- Підтримка та супроводження процесів регулювання та нагляду
- Публічне обговорення концепцій розвитку та змін
- Врахування думки експертів та зацікавлених осіб щодо необхідності внесення змін у процеси

2

ВНУТРІШНЯ ТА МІЖНАРОДНА ЕКСПЕРТИЗА

- Державна підтримка та міжнародна експертна допомога
- Комплексний план дій та підготовчі роботи
- Організація структури та налаштування процесів
- Контроль виконання етапів впровадження процесів

3

ІНСТИТУЦІЙНА ПАМ'ЯТЬ

- Збереження інституційної пам'яті Нацкомфінпослуг
- Ключові працівники мають продовжити вести процеси

4

РОЗВИТОК ТА ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ

- Стратегія розвитку фінансового сектору
- Впровадження єдиних правил гри на фінансовому ринку
- Захист прав споживачів
- Впровадження найкращих світових практик та стандартів ЄС у законодавство України

16

Організація захисту прав споживачів фінансових послуг

Єдина модель роботи зі зверненнями у розрізі усіх учасників фінансового ринку

УКЦ – Урядовий Контактний Центр, СЕВ – система електронної взаємодії між органами державної влади.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТ

- ▶ Розкрийте поняття інституційної та сегментарної структури ринку фінансових послуг.
- ▶ Визначте фінансові послуги на грошовому ринку.
- ▶ Схарактеризуйте фінансові послуги на валютному ринку.
- ▶ Визначте фінансові послуги на ринку позичкового капіталу.
- ▶ Встановіть фінансові послуги на фондовому ринку.
- ▶ Розкрийте фінансові послуги з хеджування ризиків.
- ▶

Практичні завдання

- ▶ Написати есе: «Сегментація небанківських фінансових установ у новій системі регулювання та нагляду» (Майбутнє у регулюванні небанківського фінансового сектору. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/NBFIs_regulation_Draft_concept_2018.pdf?v=4)